

دوفصلنامه دانشنامه حقوق اقتصادی نشریه علمی

شاپا: ۴۱۷۷-۲۳۲۲

(شماره پیاپی: ۲۲)

پاییز - زمستان ۱۴۰۱

شماره ۲۲ - سال بیست و نهم - دوره جدید

۱۰	حمیدرضا نیکبخت معین فروغی	جایگاه شفافیت در تحولات اخیر داوری های مبتنی بر معاهدات سرمایه گذاری
۵۰	دکتر خیراله پروین دکتر علی طاهری	تأملی بر آثار دولت های تنظیم گر در ارتباط با حق بر توسعه پایدار
۷۸	زهرا البرزی محمد امامی سید مجتبی واعظی	محدودیت های کمتی اصل آزادی تجارت در پرتو قوانین و آرای هیات عمومی دیوان عدالت اداری
۱۲۱	محمود باقری سعید محمدی بیدهندی	تحلیل اقتصادی سیاست ها و مقررات مالیاتی و یارانه ای در بازارهای مالی ایران با رویکرد عدالت توزیعی مبتنی بر تئوری کالدور هیکس
۱۵۱	حبیب الله رحیمی نسرین خدارحی	نقش سوگیری شناختی زبان گریزی و نتایج آن در نظام مسئولیت ایران با تکیه بر نظریه چشم انداز
۱۸۵	حسن بادینلو حبیب رمضانی آکردی سید الهام الدین شریفی آل هاشم	مطالعه تطبیقی آثار تصاحب شرکت ها بر سهامداران و مدیران در حقوق انگلستان و ایران
۲۲۱	جلال سلطان احمدی زهرا وطنی معصومه زمانیان	تعدیل مسؤلیت و افزایش میزان احتیاط در اجرای قرارداد در نظریه نقض کارآمد در اصلاحات قانون تعهدات فرانسه و حقوق کامن لا و ایران
۲۶۳	نسرین طباطبائی حصارى سروش صفی زاده	حل مسأله هزینه نمایندگی فرآیند پیش فروش ساختمان توسط سردفتر در پرتو نظریه «مدیریت پروژه پیمانکاری»
۲۹۶	اسماء سالاری ساسان صیرفی	نقش قواعد حقوق بین الملل در تفسیر مواد موافقت نامه های سازمان جهانی تجارت
۳۲۸	رسول بهرامپوری جواد خدادادی	سقف وجه التزام در تعهدات پولی با تگاهی نقادانه به رأی وحدت رویه شماره ۸۰۵ دیوان عالی کشور
۳۵۵	زهرا ساکیانی مجتبی قاسمی	دلالت های نظریه انتخاب عقلانی در تصمیم گیری های قضات
۳۸۸	سید یاسر ضیایی سیده معصومه حسینی	وضعیت رمزارزها در حقوق بین الملل پولی و مالی

این مجله در پایگاه‌های زیر نمایه می‌شود.

پایگاه استنادی علوم ایران (ISC)

پایگاه اطلاعات علمی جهاددانشگاهی (SID)

بانک اطلاعات نشریات کشور (Magiran)

سامانه نشریات علمی دانشگاه فردوسی مشهد (jm.um.ac.ir)

کلیه حقوق برای دانشگاه فردوسی مشهد محفوظ است.

درج مطلب در این نشریه لزوماً منعکس‌کننده نظر دانشگاه نیست. بدیهی است

مسئولیت صحت مطالب هر مقاله به عهده نویسنده است.

دوفصلنامه دانشنامه حقوق اقتصادی

صاحب امتیاز: دانشگاه فردوسی مشهد
سر دبیر: دکتر عبدالرضا جوان جعفری
مدیر مسئول: دکتر سیدحسین حسینی
دبیر تخصصی: دکتر حمید رضا دانش ناری
هیئت تحریریه:

نام و نام خانوادگی	رشته تحصیلی	درجه علمی	محل خدمت
دکتر محمد حسن حائری	فقه و حقوق اسلامی	استاد	دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه فردوسی مشهد
دکتر ستار زرکلام	حقوق خصوصی	دانشیار	دانشکده حقوق دانشگاه شاهد
دکتر حسین صابری	فقه و مبانی حقوق اسلامی	استاد	دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه فردوسی مشهد
دکتر حسین غلامی	حقوق جزا و جرم شناسی	استاد	دانشکده حقوق دانشگاه علامه طباطبائی
دکتر محمد رضا لطفعلی پور	اقتصاد بین الملل	استاد	دانشکده علوم اداری و اقتصاد دانشگاه فردوسی مشهد
دکتر حسین میرمحمدصادقی	حقوق جزا و جرم شناسی	استاد	دانشکده حقوق دانشگاه شهید بهشتی
دکتر علی حسین نجفی ابرندآبادی	حقوق جزا و جرم شناسی	استاد	دانشکده حقوق دانشگاه شهید بهشتی
دکتر محمود هوشمند	اقتصاد توسعه	استاد	دانشکده علوم اداری و اقتصاد دانشگاه فردوسی مشهد

ویراستار فنی و ادبی: دکتر جواد میزبان
مدیر اجرایی: دکتر زهره اسکندری پور
چاپ: مؤسسه چاپ و انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد
نشانی: مشهد صندوق پستی ۱۳۵۷ کد پستی ۹۱۷۷۹۴۸۹۵۱
تلفن: ۸۸۰۶۳۰۷ - ۰۵۱۱
آدرس اینترنتی: <https://lawecon.um.ac.ir>
صفحه آرای: رحمان اسدی
شمارگان: ۲۰ نسخه
شماره پروانه: ۱۲۴/۱۰۳۵۲ - ۷۷/۱۰/۸
قیمت: ۳۰۰۰۰ ریال (برای دانشجویان ۱۰۰۰۰ ریال)
فاکس: ۸۸۲۹۵۸۴ - ۰۵۱۱
پست الکترونیکی: economiclaw @um.ac.ir

(دریافت مقالات فقط به صورت الکترونیکی امکان پذیر است)

بر اساس نامه شماره ۳/۱۱/۱۴۹۶۴۴ مورخ ۹۰/۸/۷ کمیسیون نشریات علمی کشور،
مجله دانشنامه حقوق اقتصادی دارای درجه علمی - پژوهشی است.
بر اساس مصوبه وزارت عتف از سال ۱۳۹۸، کلیه نشریات دارای درجه علمی-پژوهشی "به نشریه علمی" تغییر نام یافتند.

شرایط پذیرش مقاله‌ها

مجله دانشنامه حقوق اقتصادی در صدد است مقاله‌های تخصصی در زمینه مسائل حقوقی - اقتصادی را به چاپ برساند. در مقاله‌های ارسالی باید نکات زیر رعایت شوند:

الف: جهت ارسال مقاله بایستی از طریق سامانه نشریات علمی دانشگاه به آدرس um.ac.ir اقدام نمایید.

ب: روش تحریر

متن مقاله بر روی کاغذ سفید بدون مارک (A4) با فاصله ۳ سانتی‌متر از لبه‌ها و دو سطر بین خطوط با حروف خوانا و تیره تایپ شود. کلیه صفحات مقاله از جمله صفحاتی که شامل جداول، تصاویر و نمودارها هستند، دارای قطع یکسان باشند. کلیه صفحات مقاله دارای شماره بوده و از ۲۰ صفحه تجاوز نکند.

ج: نحوه تهیه مقاله

هر مقاله تخصصی بایستی تحت نرم افزار Word با قلم B ZAR و فونت ۱۳ و دارای چکیده فارسی و انگلیسی، واژه های کلیدی فارسی و انگلیسی، طبقه بندی JEL فارسی و انگلیسی، مقدمه، پیشینه تحقیق، مبانی نظری تحقیق، برآورد مدل (تجزیه و تحلیل مدل)، نتیجه گیری و پیشنهادها و در انتها، فهرست منابع مورد استفاده باشد.

اصول زیر در تنظیم مقاله بایستی رعایت شود:

- ۱- عنوان فارسی مقاله با قلم B ZAR و فونت ۱۸ برجسته (Bold) در وسط صفحه اول نوشته شود.
- ۲- مشخصات نویسنده یا نویسندگان، شامل نام و نام خانوادگی با قلم B ZAR و فونت ۱۰ به صورت برجسته (Bold)، سمت، محل خدمت، عنوان و درجه علمی با قلم B ZAR و فونت ۱۰ ایتالیک باشد.
- ۳- چکیده فارسی از ۲۰۰ کلمه تجاوز ننماید و در سه پاراگراف، با قلم B ZAR و فونت ۱۱ تنظیم شود. پاراگراف اول به تبیین موضوع اختصاص یافته؛ پاراگراف دوم شامل روش تحقیق و پاراگراف سوم در برگیرنده نتایج تحقیق باشد. سپس در سطر جداگانه واژگان کلیدی و طبقه بندی JEL نوشته شود.
- ۴- چکیده انگلیسی بایستی برگردان کامل و دقیق چکیده فارسی و در یک صفحه مجزا، شامل عنوان مقاله، نام نویسندگان، آدرس و عنوان علمی آنان، واژگان کلیدی و طبقه بندی JEL باشد. عنوان انگلیسی مقاله با قلم Times New Roman و فونت ۱۵ برجسته (Bold) در وسط صفحه دوم نوشته شود. مشخصات نویسنده یا نویسندگان، شامل نام و نام خانوادگی با قلم Times New Roman و فونت ۹ برجسته (Bold)، سمت، محل خدمت، عنوان و درجه علمی با قلم Times New Roman و فونت ۹ باشد.

چکیده انگلیسی از ۲۰۰ کلمه تجاوز ننماید و در سه پاراگراف با قلم Times New Roman و فونت ۱۰ تنظیم شود. پاراگراف اول به تبیین موضوع اختصاص یابد؛ پاراگراف دوم شامل روش تحقیق، و پاراگراف سوم دربرگیرنده نتایج تحقیق باشد.

۵- مقدمه شامل اطلاعات مربوط به اهمیت تحقیق، کاربرد و نتیجه مورد انتظار از تحقیق باشد. در آخرین پاراگراف مقدمه، نحوه سازماندهی مقاله، برای معرفی بخش‌های آتی تنظیم شود. در سراسر مقاله، نویسندگان از افعال سوم شخص مفرد استفاده کنند.

۶- پیشینه تحقیق در قالب مطالعات خارجی و داخلی و بر اساس تاریخ، از قدیم به جدید، تنظیم شود؛ به نحوی که ابتدا مطالعات خارجی و سپس مطالعات داخلی، ارائه گردد. همچنین ضروری است، از اصطلاحاتی مانند: این تحقیق، این مطالعه، این پژوهش، تحقیق اخیر، مطالعه اخیر، پژوهش اخیر، برای توضیح مطالعات دیگران، پرهیز شود و واژه‌های مذکور فقط برای اشاره به تحقیق صورت گرفته، توسط محقق به کار برده شود.

۷- عنوان جدول با قلم B ZAR و فونت ۱۲ در بالا و سمت راست جدول، تنظیم شود. ضروری است جداول تحقیق شماره گذاری گردد. متن داخل جدول نیز قلم BZAR و فونت ۱۰ باشد.

۸- عنوان نمودار نیز با قلم B ZAR و فونت ۱۲ در پائین و سمت راست نمودار، تنظیم شود. ضروری است، نمودارهای تحقیق شماره گذاری گردد. ماخذ نمودار نیز با قلم BZAR شماره گذاری گردد. مأخذ نمودار نیز با قلم و فونت ۱۰ در پائین و سمت راست، نوشته شود.

۹- زیرنویس‌های فارسی مورد استفاده در تحقیق با قلم BZAR و فونت ۱۰ تنظیم شود.

۱۰- زیرنویس‌های انگلیسی مورد استفاده در تحقیق با قلم Times New Roman و فونت ۱۰، تنظیم گردد.

۱۱- منابع مورد استفاده، شامل جدیدترین اطلاعات در زمینه مورد نظر باشد.

۱۲- نوع ارجاع دهی باید حتماً به صورت APA باشد. به‌باشد. در غیر این صورت مقاله، کلاً قابل چاپ هد. فهرست منابع به ترتیب الفبای نام خانوادگی نویسندگان، مرتب و شماره گذاری گردد (شماره‌ها داخل کروشه [ ] قرار داده شود). وقتی از چند اثر مختلف یک نویسنده استفاده می شود، ترتیب شماره گذاری این مقاله‌ها بر حسب سال انتشار آنها، از قدیم به جدید انجام گیرد. برای مثال:

[1] Banker, R. D., Charnes, A., Cooper, W.W. (1984). Some Models for Estimation Technical and Scale in Data Envelopment Analysis. Management Science, 30.

[2] Charnes, A., Cooper, W.W., Rohdes, E. (1978). Measuring the Efficiency of Decision Making Units. European Journal of Operational Research, 2.

لطفاً جهت کسب اطلاعات تکمیلی و بیشتر، رجوع شود به آدرس:

<http://fea.um.ac.ir/parameters/fea/filemanager/forms/reference.pdf>

۱۳- از نویسندگان محترم خواهشمند است، آدرس پستی و الکترونیکی خود را، به صورت دقیق، در صفحه‌ای جداگانه، همراه مقاله، به دفتر مجله ارسال نمایند.

د: سایر موارد

- ۱- مسئولیت هر مقاله از نظر محتوای علمی و نظرات مطرح شده در متن آن، به عهده نویسنده و یا نویسندگان مسئول مقاله خواهد بود.
- ۲- تا قبل از پایان مراحل نهایی و چاپ، در صورتی که مشخص گردد، مقاله منتخب، به هر شکلی در جای دیگری به چاپ رسیده است، از انتشار آن جلوگیری خواهد شد.
- ۳- در صورتی که مقاله برای چاپ پذیرفته نشود، در بخش بایگانی مجله خواهد ماند و به نویسنده برگردانده نخواهد شد.
- ۴- مقاله‌ها توسط اعضای محترم هیئت تحریریه و با همکاری متخصصان، داوری شده و در صورت تصویب، بر طبق ضوابط خاص مجله، به نوبت، چاپ خواهند شد.
- ۵- مجله در رد یا قبول و حکم و اصلاح مقاله‌ها، اختیار تام دارد.

داوران مقالات این شماره

رهبری، ابراهیم

محمدی نیا، امید

خدابخشی شلمزاری، عبدالله

رضایی، مصطفی

دانش ناری، زهرا

شفیعی، جعفر

جلالی، محمد

ابراهیمی سالاری، تقی

السان، مصطفی

غمامی، سید محمد مهدی

ساعت چی، علی

رهبر، نوید

ادیبی سده، سارا

پیلوار، رحیم

رنگچیان، آرزو

نژندی منش، هیبت الله

عابدی، محمد

برزگر، مهري

فیضی، مهدی

دانش ناری، حمیدرضا

سالاری، اسماء

امینی، اعظم

فهرست مندرجات

صفحه	نویسنده	عنوان
۱۰	حمیدرضا نیکبخت معین فروغی	جایگاه شفافیت در تحولات اخیر داوری های مبتنی بر معاهدات سرمایه گذاری
۵۰	دکتر خیراله پروین دکتر علی طاهری	تأملی بر آثار دولت های تنظیم گر در ارتباط با حق بر توسعه پایدار
۷۸	زهرا البرزی محمد امامی سید مجتبی واعظی	محدودیت های کمتی اصل آزادی تجارت در پرتو قوانین و آرای هیات عمومی دیوان عدالت اداری
۱۲۱	محمود باقری سعید محمدی بیدهندی	تحلیل اقتصادی سیاست ها و مقررات مالیاتی و یارانه ای در بازارهای مالی ایران با رویکرد عدالت توزیعی مبتنی بر تئوری کالدورهیکس
۱۵۱	حبیب الله رحیمی نسرین خدارحمی	نقش سوگیری شناختی زیان گریزی و نتایج آن در نظام مسئولیت ایران با تکیه بر نظریه چشم انداز
۱۸۵	حسن بادینلو حبیب رضانی آکردی سید الهام الدین شریفی آل هاشم	مطالعه تطبیقی آثار تصاحب شرکت ها بر سهامداران و مدیران در حقوق انگلستان و ایران
۲۲۱	جلال سلطان احمدی زهرا وطنی معصومه زمانیان	تعدیل مسؤولیت و افزایش میزان احتیاط در اجرای قرارداد در نظریه نقض کارآمد در اصلاحات قانون تعهدات فرانسه و حقوق کامن لا و ایران
۲۶۳	نسرین طباطبائی حصارى سروش صفی زاده	حل مسأله هزینه نمایندگی فرآیند پیش فروش ساختمان توسط سردفتر در پرتو نظریه «مدیریت پروژه بیمانکاری»
۲۹۶	اسماء سالاری ساسان صیرفی	نقش قواعد حقوق بین الملل در تفسیر مواد موافقت نامه های سازمان جهانی تجارت
۳۲۸	رسول بهرامپوری جواد خدادادی	سقف وجه التزام در تعهدات پولی با نگاهی نقادانه به رأی وحدت رویه شماره ۸۰۵ دیوان عالی کشور
۳۵۵	زهرا ساکیانی مجتبی قاسمی	دلالت های نظریه انتخاب عقلانی در تصمیم گیری های قضات
۳۸۸	سید یاسر ضیایی سیده معصومه حسینی	وضعیت رمزارزها در حقوق بین الملل پولی و مالی

Encyclopedia of Economic Law Journal

Faculty of Law and Political Sciences

Published by: Ferdowsi University of Mashhad
Editor-in-Chief: Dr. A.R. Javan jafari
Director-in-Charge: Dr. S.H. hosseini
Associate Editor: Dr. Hamidreza Danesh Nari

Editorial Board:

H. Gholami	Professor , Faculty of Law, Allameh Tabataba'I University
M. H. Haeri	Professor , Faculty of Theology, Ferdowsi University of Shahed
M. Hooshmand	Professor , Faculty of Economics, Ferdowsi University of Mashhad
M.R. Lotfalipour	Professor , Faculty of Economics, Ferdowsi University of Mashhad
H. Mirmohammad Sadeghi	Professor , Faculty of Law, Shahid Beheshti University
A. H. Najafi Abrandabadi	Professor , Faculty of Law, Shahid Beheshti University
H. Saberi	Professor , Faculty of Theology, Ferdowsi University of Mashhad
S. Zarkalam	Associate Professor , Faculty of Law, Shahed University

Executive Director:	Dr. J. Mizban
Administration Manager:	Dr. Z. Eskandaripour
Printed by:	Ferdowsi University Press
Circulation:	100
Publishing License:	<u>124/10352</u> 8/10/1377
Address:	Mashhad PO Box 9177948951 - 1357
Tel:	0511-8806307
Fax:	0511-8829584
Website:	https://lawecon.um.ac.ir
E-Mail:	economiclaw@um.ac.ir

This journal is indexed in:

1. ISC
2. SID
3. MAGIRAN
4. Jm.um.ac.ir

Contents

The Position of Transparency in the Recent Developments of Arbitration Based on Investment Treaties

Moein Foroughi
Dr. Hamidreza Nikbakht

A reflection on the effects of regulatory governments in relation to the right to sustainable development

Khairullah Parveen
Ali Taheri

**Quantitative Restrictions on the Principle of Trade Freedom
In the Light of the Laws and Verdicts of the General Assembly of the Administrative
Justice Court**

Zahra Alborzi
Mohammad Emami
Seyyed Mojtaba Vaezi

**Economic Analysis of Tax and Subsidy Policies and Regulations in Iranian Financial
Markets with a Distributive Justice Approach Based on Kaldor–Hicks Efficiency Theory**

Mahmood Bagheri
Saeed Mohammadi Bidhendi

**The role of Loss Aversion Cognitive Bias and its Results in Iran's Liability System Based
on The Prospect Theory**

Habibollah Rahimi
Nasrin Khodarahmi

**A Comparative Study of the Effects of Takeover on Directors and Shareholders in
England and Iranian Law**

Hasan Badinloo
Habib Ramezani Akerdi
Seyed Elhamoddin Sharifi Ale-
Hashem

**Liability adjustment and increasing caution in contract execution in Efficient Breach
theory in French Reform of the law of obligations, Iran, and Common law**

Jalal Sultan Ahmadi
Zahra Vatani
Masoumeh Zamanian

**Solving the Issue of Agency Problem in the Building Pre-sale Process by the Notary in the
light of the "Contracting Project Management" Theory**

Nasrin Tabatabai Hesari
Soroush Safizade

The Role of International law Rules in the Interpretation of Articles of WTO Agreements

Asma Salari
Sasan Seyrafi

The Maximum Amount of Penalty Clause in Monetary Obligations with a Critical Approach to the Supreme Court's Unified Judicial Precedent No. 805

Rasool Bahrampoori
Javad Khodaaddi

Implications of rational choice theory in judges' decision-makings

Zahra sakiani
Mojtaba ghasemi

Cryptocurrencies' Status in International Monetary and Financial Law

Syed Yaser Ziaee
Sayeda Masoumeh Hosseini